

НОВИНКИ З ПАНСІОНУ ІМ. ІВАНА ФРАНКА ТОРОНТО

ч. 35

Л І Т О 1 9 8 7

САЛЮТ СЕНЬТОРАМ!

УКРАЇНСЬКА ПРЕСА В ПОКЛОНІ СЕНЬТОРАМ

ВХОДИМО ДО ВИСОКОЇ РОТУНДИ, ЩО "ЗАМАЄНА" ЖИВИМИ ДЕРЕВАМИ, КВИТАМИ ТА ПРИБРАНА ОБРАЗАМИ, ПОРТРЕТАМИ ТА УКРАЇНСЬКИМИ ВИШИВКАМИ І РІЗЬБАМИ, ВИГЛЯДАЄ ЯК ЧУДОВИЙ ГОРОД. ТУТ НАС ЩИРОСЕРДЕЧНО ПРИВІТАЛА ГОЛОВА ДИРЕКЦІЇ І ДОЖИВОТНИЙ ДИРЕКТОР Д-Р ЄВГЕНІЯ ПАСТЕРНАК ІЗ СВОЄЮ НЕВІДЛУЧНОЮ АСИСТЕНТКОЮ МІР. Т. ТОНКОВИЧ, І МИ ВІДРАЗУ ВІДЧУЛИ, ЩО ТУТ, ПОБІЧ КРАСИ МАТЕРІАЛЬНОГО ПОРЯДКУ, Є ЩЕ БІЛЬША КРАСА-КРАСА УКРАЇНСЬКОГО СЕРЦЯ Й ДУШІ. ТУТ СПРАВДІ, ЯК КОЛИСЬ ВИСЛОВЛЮВАВСЯ СВ. П. СЕНАТОР П. ЮЗИК Є "УКРАЇНСЬКИЙ РАЙ".

ПІСЛЯ КОРОТКОЇ ВИМІНИ ДУМКАМИ Д-Р Е. ПАСТЕРНАК ЗАПРОСИЛА НАС ДО ПРЕКРАСНОЇ КОНФЕРЕНЦІЙНОЇ ЗАЛІ ДЕ, ЩЕ РАЗ ВІТАЮЧИ, ВИАСНЮЄ ЦІЛЬ НАШОЇ ЗУСТРІЧІ ТАКИМ ВИСТУПОМ: ...ФАКТИЧНО СЬОГОДНІШНЯ ЗУСТРІЧ МАЛА ВІДБУТИСЯ ПРИБЛИЗНО РІК ТОМУ З ІНІЦІЯТИВИ РЕДАКТОРА В. ДІДКА, ГОЛОВИ СУЖК. ЗРЕШТОЮ, НАША ПРИПОВІДКА КАЖЕ, ЩО "КРАЩЕ ПІЗНО, ЯК НІКОЛИ" І ТИМ БІЛЬШЕ Я ЩИРО ВАС ВІТАЮ. В ПЕРШУ ЧЕРГУ Я ХОЧУ ПОДЯКУВАТИ ВАМ ЗА ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ У НАШІЙ ПРАЦІ ТА СКЛАСТИ ВІД СЕБЕ ДАР НА ПРЕСУ. ПОДРУГЕ, Я ХОТИЛА ОБГОВОРТИ З ВАМИ СПОСІБ, ЯК МОГЛИ МИ, ПРИ ДОПОМОЗІ НАШОЇ ПРЕСИ, ДОПОМОГТИ НАШІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ ХОЧ ЧАСТИННО ЗРОЗУМІТИ СУТЬ СТАРОСТИ І СТАРІННЯ" ПОТІМ Д-Р Е. ПАСТЕРНАК ПРОЧИТАЛА ДОПОВІДЬ. КОРОТКЕ ДОПОВНЕННЯ ДО ДОПОВІДІ Д-Р ПАСТЕРНАК ЗРОБИЛА ЇЇ АСИСТЕНТКА МІР. Т. ТОНКОВИЧ. ВИСЛОВЛЕНІ ОБОМА ДОПОВІДАЧАМИ ДУМКИ КОМЕНТУВАЛИ І ПІДТРИМАЛИ ВСІ ПРИСУТНІ, ПІДКРЕСЛЮЮЧИ ВАЖЛИВІСТЬ СПРАВИ, ОБІЦЯЛИ ДОПОМАГАТИ В МІРУ СВОЇХ МОЖЛИВОСТЕЙ ТА ПРОСИЛИ ВІД ДОПОВІДАЧІВ ПРОФЕСІЙНОГО МАТЕРІАЛУ ДО ДРУКУВАННЯ. ВСІ ПІДТРИМАЛИ ДУМКУ СТВОРЕННЯ ПОСТІЙНОЇ РЕДКОЛЕГІЇ, ЯКА ЗАЙМАЛАСЯ Б ЦІЄЮ ПРОБЛЕМАТИКОЮ. В ІМЕНІ ПРИСУТНІХ, Я ПОДЯКУВАВ Д-Р Е. ПАСТЕРНАК ЗА ТАКУ МИЛУ І ГАРНУ ЗУСТРІЧ, ПОГРАТУЛЮВАВ ЇЇ ЗА УСПІХИ ЯК ОСОБИСТОГО ТАК І ПРОФЕСІЙНОГО ПОРЯДКУ. ЦІЛИЙ РЯД ВІДЗНАЧЕНЬ ЗА ПРАЦЮ, ПРИЗНАНЬ Й ПОХВАЛ ЗА РОЗБУДОВУ І ВМІЛЕ КЕРІВНИЦТВО ДВОМА ДОМАМИ, ПАНСІОНАМИ ІМ. ІВАНА ФРАНКА, А ОСТАННЬО ОДЕРЖАННЯ ГОНОРОВОГО ДОКТОРАТУ З АРИЗОНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ, Й ОБРАННЯ ЗАСТУПНИКОМ ДИРЕКТОРА СВІТОВОГО БІОГРАФІЧНОГО ЦЕНТРУ В КЕЙМБРИДЖ, АНГЛІЯ, ГОВОРЯТЬ САМІ ЗА СЕБЕ. ОДЕРЖАТИ ТАКІ ВИСОКІ ВІДЗНАЧЕННЯ У НАШИХ ЧАСАХ УКРАЇНЦІ, ЦЕ СПРАВДІ ТРЕБА ВЕЛИКИХ І ТЯЖКИХ ЗУСИЛЬ. Д-Р Е. ПАСТЕРНАК ЦЕ ЗДОБУЛА І МИ, ГРАТУЛЮЮЧИ ЇЇ, Є ГОРДІ ЗА НЕЇ.

СПІЛЬНОЮ ЗНІМКОЮ ЗАКІНЧЕНО ДУЖЕ ВДАЛУ І КОРИСНУ ЗУСТРІЧ. ОПІСЛЯ УЧАСНИКИ ЇЇ ПЕРЕЙШЛИ ДО ЇДАЛЬНІ, ДЕ ЗУСТРІЛИСЯ З ЖИТЕЛЯМИ ПАНСІОНУ. Д-Р Е. ПАСТЕРНАК ПРЕДСТАВИЛА УЧАСНИКІВ - ПРЕДСТАВНИКІВ ПРЕСИ І РАДІО, А Я ЗНОВУ МАВ ЧЕСТЬ ПРИВІТАТИ НАШИХ СЕНЬОРИВ ТА

ХОЛОДНИЙ ДЕНЬ І ПРИСИПАНА СНІГОМ ЗЕМЛЯ НЕ ДАЛИ НАМ ЗМОГУ ПОГЛЯНУТИ "ЗА ВІКНО" І ПОБАЧИТИ ЗОВНІШНІЙ СВІТ ПАНСІОНУ. ОДНАК МИ ЗНАЄМО, ЩО НА ПРОСТОРИЙ ПЛОЩІ СТОЯТЬ ГОСПОДАРСЬКІ БУДИНКИ, ТАМ І СТАВОК З РИБКОЮ, ПО ЯКОМУ ПЛАВАЮТЬ КАЧАТА, САДОК, А БІЛЯ НЬОГО ПАСІКА, ПРЕКРАСНІ СТЕЖКИ, ГОРОДЦІ З ПАХУЧИМИ КВІТАМИ. НА ЖАЛЬ, ВСЕ ЦЕ СХОВАНЕ І ПРИКРИТЕ БІЛЕНЬКИМ СНІГОМ, ЩО ТАКОЖ РОБИТЬ ГАРНЕ ВРАЖІННЯ. МИ ПООБІЦЯЛИ СОБІ ПОБАЧИТИ ЦЕ, КОЛИ ПРИЙДЕ ВЕСНА І ВСЕ ОЖИВЕ І ЗАЗЕЛЕНІЄ.

ДО ОБСТАВИН МАТЕРІАЛЬНОГО ПОРЯДКУ І КОМФОРТУ СЛІД ДОДАТИ ЩЕ Й ЗНАМЕНІТЕ КЕРІВНИЦТВО ТА ГАРНЕ ВІДНОШЕННЯ ДО ВСІХ. У ДОЛІШНІЙ ЧАСТИНІ ПАНСІОНУ КИПИТЬ РУХЛИВЕ ЖИТТЯ ЖИТЕЛІВ. КОЖНИЙ З НИХ ЧИМОСЬ ЗАНЯТИЙ: ХТО ВИШИВАЄ, ХТО МАЛЮЄ, РИСУЄ, ПИШЕ, ЧИТАЄ, РІЗЬБИТЬ, ІНШІ ПРАЦЮЮТЬ НА РІЗНИХ ВЕРСТАТАХ: ТКАЦЬКОМУ, КРАВЕЦЬКОМУ, СТОЛЯРСЬКОМУ ТОЩО. В ПАНСІОНІ ВІДБУВАЮТЬСЯ ВРОЧИСТО ВСІ СВЯТА ЦЕРКОВНІ І НАЦІОНАЛЬНІ КОНЦЕРТИ, ДОПОВІДІ, СПІЛЬНІ ВЕЧЕРІ, КОЛЯДИ, ЩЕДРІВКИ, ПІКНІКИ, ПОЇЗДКИ І ВІДВІДИНИ ВИЗНАЧНИХ ГОСТЕЙ З УКРАЇНСЬКОГО І ЧУЖОГО ЦЕРКОВНОГО, ПОЛІТИЧНОГО І УРЯДОВОГО СВІТУ. ЗГАДАТИ Б ТІЛЬКИ ВІДВІДИНИ ПАТРІАРХА ЙОСИФА СЛІПОГО, АРХІЄПІСКОПА ГАВРІІЛА БУКАТКА, АРХІЄПІСКОПА МИХАЇЛА, ВЛАДИКИ ІЗИДОРА Й ІНШИХ. З ПОЛІТИЧНОГО СВІТУ УЧАСТЬ У ВРОЧИСТОСТІ ПОСВЯЧЕННЯ ДОМУ БРАВ ГЕНЕРАЛЬНИЙ ГУБЕРНАТОР КАНАДИ Е. ШРАЄР З ДРУЖИНОЮ, ПРЕМ'ЄР КАНАДИ П. ТРУДО ТА БАГАТО-БАГАТО ІНШИХ. СЛ. П. СЕНАТОР П. ЮЗИК І КОЛИШНІЙ МІНІСТЕР І. ЯРЕМКО БУЛИ ПОСТІЙНИМИ ГОСТЯМИ ПАНСІОНІВ. ДУХОВНИМИ ОПІКУНАМИ БУЛИ ОТЦІ УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКОЇ І ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКОВ. В ХРОНІЦІ ПАНСІОНІВ І. ФРАНКА, ВИДАНІЙ У ЛЮКСУСОВІЙ ФОРМІ В ТОРОНТО 1983 РОКУ, ПОКАЗАНО, ЯКУ ВЕЛИКУ І КОРИСНУ ПРАЦЮ ПРОВОДИЛИ І ПРОВОДЯТЬ ПАНСІОНИ НА ВУЛ. РОЯЛ ЙОРК В ТОРОНТО І В МІССІССАГА.

ВІД ДИРЕКЦІЇ ПАНСІОНІВ, ДО ЯКОЇ НАЛЕЖИТЬ ВЕЛИКЕ ЧИСЛО ВИЗНАЧНИХ ГРОМАДЯН, ПІДЧАС НАШОЇ ЗУСТРІЧІ БУЛИ ПРИСУТНІ МІР. ДАРІЯ ВИННИКІВ І ЯРОСЛАВ СЕМОТЮК.

ЗАКІНЧИТИ НАШ РЕПОРТАЖ З ВІДВІДИН МОЖНА Б ТІЛЬКИ ТИМ, ЩО ПИСАВ КОЛИСЬ ПАТРОН ПАНСІОНІВ І. ФРАНКО:

"ВСЕ, ЩО МАВ У ЖИТТЮ, ВСЕ ВІДДАВ,
ДЛЯ ОДНОЇ ІДЕЇ
Я ГОРІВ І ЯСНІВ І СТРАЖДАВ
І ТРУДИВСЯ ДЛЯ НЕЇ..."

В ЦЬОМУ НАПР'ЯМКУ ПРАЦЮВАЛА І ПРАЦЮЄ НЕВТОМНА ДИРЕКТОРКА Д-Р ЕВГЕНІЯ ПАСТЕРНАК, ЯКІЙ БАЖАЄМО БАГАТО СИЛИЙ ЗДОРОВ'Я ДЛЯ ДАЛЬШОЇ ТАКОЇ КОРИСНОЇ І ВАЖЛИВОЇ ПРАЦІ. ЩАСТИ БОЖЕ!

ПАНСІОН ІМ. ІВАНА ФРАНКА

/передруковано з "ГОМОНУ УКРАЇНИ", 1-го квітня 1987/

Сидять зліва: О. Глібович, д-р Е. Пастернак - Екзекутивний Директор Пансіону, Д. Винників - член Дирекції. Стоять зліва: В. Дідюк, Ю. Карманін, С. Харченко, д-р М. Давосир, Я. Семотюк - член Дирекції.

ДИРЕКТОР УКРАЇНСЬКОГО ДОМУ ДЛЯ СТАРШИХ ІМ. ІВАНА ФРАНКА, ЄВГЕНІЯ ПАСТЕРНАК, ОДЕРЖАЛА ПОЧЕСНИЙ ДОКТОРАТ СВІТОВОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЗА ВИЗНАЧНУ ПРАЦЮ В ДІЛЯНЦІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОПІКИ НАД СТАРШИМИ ГРОМАДЯНАМИ, ЧИМ ВОНА ПОДІЛИЛАСЯ З ПРЕДСТАВНИКАМИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ В СУБОТУ 14 ЛЮТОГО Ц.Р., ВИСЛОВЛЮЮЧИ ПРИ ТОМУ ПОДЯКУ УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ ЗА ПОСТІЙНУ ПІДТРИМКУ ЇЇ ВІДДАНОЇ ПРАЦІ, ТА, РОЗУМІЮЧИ ПОТРЕБИ Й ВАЖЛИВІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ, ПОДАРУВАЛА ПО 300 ДОЛ. НА ПРЕСОВИЙ ФОНД КОЖНІЙ ПУБЛІКАЦІЇ, ЗАСТУПЛЕНІЙ НА ЦІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ: ТИЖНЕВНИКИ "ГОМІН УКРАЇНИ", "НОВИЙ ШЛЯХ" І "НАША МЕТА", ЖУРНАЛИ "МОЛОДА УКРАЇНА" І "НОВІ ДНІ" ТА РАДІОПРОГРАМА "ПРОМЕТЕЙ".

ЄВГЕНІЯ ПАСТЕРНАК ВСЕЦІЛО ПОСВЯТИЛАСЯ ПРОФЕСІЙНІЙ ОПІЦІ НАД СТАРШИМИ ГРОМАДЯНАМИ, ОРГАНІЗУЮЧИ СПЕЦІАЛЬНУ ОПІКУ НЕМІЧНИМ У ВІДПОВІДНИХ ЖИТЛОВИХ ВІДНОСИНАХ, У ВИСЛІДІ ЧОГО Є ДВА ЛЮКСУСОВО ОБЛАДНАНІ ДОМИ ІЗ ВЗІРЦЕВОЮ ОПІКОЮ Й АДМІНІСТРАЦІЄЮ.

ВОНА БОЛІЄ НАД СИТУАЦІЄЮ, ЯКА ІСНУЄ В УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ ВІДНОСНО ПРИГОТУВАННЯ ДО ПРОБЛЕМ СТАРІННЯ Й СТАРОСТИ. ТОМУ РІШИЛА ВОНА - НА ВЛАСНИЙ КОШТ - ОПЛАТИТИ ПРАЦЮ ДОПИСУВАЧІВ НА ЦЮ ТЕМУ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

У СВОЙОМУ СЛОВІ ПАНІ Е. ПАСТЕРНАК НАВЕЛА ПРИКЛАДИ, ЯКІ ПРОВАЛЛЯ НАСТАЮТЬ МІЖ ДІТЬМИ І БАТЬКАМИ В СТАРШОМУ ВІЦІ, ЯКА БУВАЄ РЕАКЦІЯ СТАРШИХ НА ВІДХІД ІЗ РОДИННОГО КОЛА. ХОЧ НАУКА ГЕРОНТОЛОГІЇ ВІДНОСНО НОВА, АЛЕ ЗА ТРИДЦЯТЬ РОКІВ СВОГО ІСНУВАННЯ ВОНА СТАЛА ЦЕНТРОМ УВАГИ КАНАДСЬКОГО ЖИТТЯ ТОДІ, КОЛИ УКРАЇНЦІ ЧАСТО НАСМІХАЮТЬСЯ ІЗ ПРОБЛЕМ СТАРОСТИ, А ЧАСОМ СТАВЛЯТЬСЯ ПОГОРДОЮ ЧИ ІГНОРУЮТЬ ЇХ. НЕ ЗАБУДА ВОНА ЗГАДАТИ ПРО ВЕЛИКЕ ЧИСЛО ДОБРОВОЛЬЦІВ, ЗАВДЯКИ ПОМОЧІ ЯКИХ ЦЕЙ ДІМ УТІШАЄТЬСЯ ВЗІРЦЕВИМ ПОРЯДКОМ І ВЕЛИКОЮ АКТИВНІСТЮ МЕШКАНЦІВ ДОМУ.

МОЛОДА ЗАСТУПНИЦЯ-ПОМІЧНИЦЯ ДИРЕКТОРА ДОМУ, ТЕРЕНЯ ТОНКОВИЧ, ЯКА, ЙДУЧИ ЗА ВКАЗІВКАМИ ПАНІ ПАСТЕРНАК, ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ СТУДІЙ СОЦІОЛОГІЇ У ТОРОНТОНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ СТУДІЮВАЛА ГЕРОНТОЛОГІЮ В МАКМАСТЕРСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ, ВИСЛОВИЛА СВОЇ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ПІДЧАС СВОЄЇ ПРАЦІ МІЖ УКРАЇНСЬКИМИ СТАРШИМИ ГРОМАДЯНАМИ В ЦЬОМУ ДОМІ. ВОНА ТАКОЖ ЗАУВАЖИЛА БРАК ЗНАННЯ ПРОБЛЕМ СТАРІННЯ ЯК МІЖ СТАРШИМИ, ТАК І МОЛОДШИМИ. ТОМУ ВОНА РАДИЛА ЗАОХОЧУВАТИ СТУДЕНТІВ СТУДІЮВАТИ ГЕРОНТОЛОГІЮ, ЩОБ ВИРОБИЛАСЯ ВЗАЄМО-ПОШАНА МІЖ МОЛОДИМИ І СТАРШИМИ.

НА ПІДСТАВІ СКАЗАНИХ СЛІВ ОБОХ ДОПОВІДАЧІВ ВИРИНУЛА ЖИВА ДИСКУСІЯ ТА ВИРІШЕНО СТОРОМІТИ РЕДАКЦІЙНУ КОМІСІЮ, ДО СКЛАДУ ЯКОЇ ВВІЙДУТЬ ДЕЯКІ РЕДАКТОРИ УКРАЇНСЬКИХ ТИЖНЕВНИКІВ І МІСЯЧНИКІВ ТА ДИРЕКТОР ПАНСІОНУ ІМ. І. ФРАНКА І П-І ТЕРЕНЯ ТОНКОВИЧ.

ЗАКІНЧИЛАСЯ ПРЕСОВА КОНФЕРЕНЦІЯ, ЯКОЮ ДІЛОВО І В ТОВАРИСЬКОМУ ТОНІ КЕРУВАВ ГОЛОВА СПІЛКИ УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ, РЕД. ВАСИЛЬ ДІДЮК, ОБІЦЯНКОЮ ІНФОРМАТИВНИХ СТАТЕЙ ВІД РЕДАКЦІЙНОЇ КОМІСІЇ.

ПАНІ Е. ПАСТЕРНАК ЗАПРОСИЛА УСІХ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ НА ВЕЧЕРЮ ІЗ МЕШКАНЦЯМИ ДОМУ В ПРОСТОРІЙ І ПРИВІТЛИВО УДЕКОРОВАНІЙ ІДАЛЬНІ, ДЕ ПРОДОВЖУВАЛИСЯ РОЗМОВИ НА ЗАТОРКНЕНІ РАНІШЕ ТЕМИ.

МІЖ МЕШКАНЦЯМИ ДОМУ МИ БАЧИЛИ ВІДОМИХ НАМ ПАНІВ Я. ВЛИЇВА І Ю. СИНІШИНА ТА НЕДАВНО СЮДИ ПРИБУЛИХ ЗАСЛУЖЕНИХ ГРОМАДСЬКИХ ДІЯЧІВ-СЕСТЕР Д-Р Г. ЯНІШЕВСЬКУ І Д-Р З. ПЛІТАС. ПРОФ. Я. КОЗЛОВСЬКИЙ ПОДІЛИВСЯ З НАМИ СВОЄЮ ПРАЦЕЮ НАД ДРУГОЮ ЧИТАНКОЮ ДЛЯ ДІТЕЙ.

ПІСЛЯ ВЕЧЕРІ ЗРОБЛЕНО КІЛЬКА ЗНІМКІВ ІЗ ЦІЄЇ РІДКІСНОЇ ЗУСТРІЧІ, А НА ПАМ'ЯТКУ ПРО НЕЇ ПАНІ ДИРЕКТОР Е. ПАСТЕРНАК ЗАПРОПОНУВАЛА ВИБРАТИ ОДНУ ІЗ БІЛЬШОЇ ВЕЛИЧИНИ ДЕКОРАТИВНИХ ПИСАНОК. ЦЕ НОВИЙ ВІНАХІД ДОБРОВОЛЬЦІВ ДОМУ ІМ. І. ФРАНКА - ПИСАННЯ ПИСАНОК НА ПЛЯСТИКУ.

ВИРІЗКА З "НОВОГО ШЛЯХУ" /21-ГО БЕРЕЗНЯ 1987/: ПРОВОВА Д-Р. Е. ПАСТЕРНАК,
ВИГОЛОШЕНА ПІДЧАС ПРЕСОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ В ПАНСІОНІ ІМ. ІВАНА ФРАНКА:

Д-р Євгенія Пастернак

ДО СТАРОСТИ ТРЕБА ПІДГОТОВЛЯТИСЯ

Я хочу обговорити спосіб, як можна б допомогти нашій громаді хоч частинно зрозуміти **суть старости і старіння**.

Систематичний підхід до студій геронтології відносно дуже молодий і ця наука виринула радше у зв'язку з різними біологічними дослідженнями десь в 50-их роках нашого століття. Не дивно, отже, що хоч фактично на основі давніх знахідок, бо вже поверх три тисячі років тому, людство мало велике бажання продовжити молодість, або зупинити старість чи старіння, та це ще не була наука геронтології **обґрунтована на наукових дослідках і науковій теорії**. В той час людство уважало, що в житті суспільства слід би розв'язати тільки дві найважливіші проблеми, і як що ці дві будуть позитивно розв'язані то все інше піде простим і гладким руслом. За тодішньою теорією людство мусіло б знайти рецепту на вічну молодість і формулу заміни металю на золото. Було глибоке повір'я, що з розв'язкою цих двох проблем

ціле життя пішло б гладким і правильним руслом, бо вічна молодість і золото допомогли б у розв'язці всіх інших, на їх думку, проблем другорядної ваги і таким чином людина змогла б бути вічно щасливою. На основі старих знахідок стверджено також, що примітивні люди приготувляли для старших спеціальні харчі, напували їх жіночим молоком, а навіть давали їм пити кров убитих глядіяторів. Зрештою, ще й сьогодні необзнайомлені зі справою старіння вважають, **що старшим** людям шкодить м'ясо, ярина, яйця, сир, — якраз навпаки, що в цій справі говорять науковці.

І хоч фактично не можна твердити, що людина про старість і старіння нічого не знає, однак з певністю можна сказати, що більшість суспільства знає про старість хіба тільки те, що зі старінням появляються зморшки, більше нарікань, більше болів тощо. А уже особливо до цієї останньої фази нашого життя підходить українська людина. Вона знає, що люди старіють і

знає, що зі старістю постають нові проблеми, але якось майже не може собі усвідомити, що ця старість, в усій своїй наготі чи величі, може завітати й до неї, очевидно, якщо вона не помре молодою.

Беручи до уваги чимраз більше число сеньйорів, які потребують опіки і беручи до уваги брак потрібних приміщень для української людини та вимог до життя, вважаю конечним щось в цій справі зробити. Будова нових приміщень ніяк не розв'яже справи, але підготовка до старости і старіння у великій мірі допоможе старшим і суспільству. Наразі я переконана, що найбільш доцільним буде вміщування статей в нашій пресі на цю тему. Англійська преса вже дещо пише на тему старіння і старости, але ці писання не конечно доступні для нашої ширшої громади через брак знання мови та з інших причин. Відчуваю, що на нас лежить моральний обов'язок усвідомити українську людину про процеси старіння і старости. Людина повинна мати хоч підставове знання про біологічні зміни та їх наслідки, так зрештою, як про кожную іншу річ чи фазу нашого життя. Молодь у середніх школах, в університе-

тах й у фахових школах приготують до праці. Дівчата приготуються на майбутніх матерів, хлопці до військової служби. А хто з нас приготується до старости, яка може тривати яких 20-30 років?

Адже, до неї також належало б приготуватися, майже як до нової професії — часом дуже нудної, але необхідної, а часами дуже приємної і корисної.

Українська людина задивлена в давнину уважає, що тут, як колись дома, вона має доживати при дітях, а коли так не є, вона огірчена на всіх і на вся, і тут саме починається справжня трагедія.

Фактично важко сказати, як краще — дома чи в гостях — це справа індивідуальна: жити дома і нидіти, жити при дітях і

сваритися, чи жити в інституції в респекті і пошані. Колись писав на цю тему п. Ярема: "сидить любить свого старенького батька, але ж він також любить свою жінку і дітей, і він мусить заробляти на життя, і хоч йому дуже прикро розлучатися зі своїм батьком, але він мусить". З другої сторони, батько, коли він розуміє і любить своїх дітей, не буде чекати аж син чи донька віддасть його до дому старших, бо цей батько чи мати самі зрозуміють суть життя і зміни, які наступають чи то по причині добробуту, чи медичної обслуги, чи інших різних змін, — чи з ними можна буде

витримати дома, чи зрозуміють своє положення і самі залишать своїх улюблених дітей спокійно жити.

На закінчення цього складного питання можу сказати хіба те, що хоч дуже важко було українській людині розлучатися з батьківщиною, але вона мусіла це зробити і робила вона це не з карі чи покути, а з любови до батьківщини, щоб тут далеко від неї нести прапор свободи, любови і пошани до неї.

ФРАГМЕНТ З ГОСТИНИ В ІДАЛЬНІ ПАНСІОНУ

ВИРІЗКА З "НОВОГО ШЛЯХУ" /30-ГО ТРАВНЯ 1987/:

СЛОВО П-І ТЕРЕНІ ТОНКОВИЧ, АСИСТ. АДМІНІСТРАТОРА ПАНСІОНУ,
ВИГОЛОШЕНЕ ПІДЧАС ПРЕСКОНФЕРЕНЦІЇ В ПАНСІОНІ ІМ. ІВАНА
ФРАНКА 14-ГО ЛЮТОГО Ц.Р.:

Застановімся над старістю

Вже 19 років минає коли я почала працю в Пансіоні ім. Івана Франка, де я пізнавала проблеми пов'язані зі старінням.

Основною проблемою, на мою думку, це брак розуміння старости ширшим колом суспільства та, у багатьох випадках, брак зв'язків між мешканцями Пансіону та з загалом громади. Ще тоді виглядало мені, що більшість громади мали дуже помилкове поняття про старість і старіння. З одного боку, люди говорили, що немає потреби дому для старших. З другого боку, Пансіон був переповнений.

Згодом я стала студенткою Торонтського університету, спеціалізуючись в ділянках соціології і психології. Відтак після завершення ступеня бакалавра в Торонті за порадою пані Е. Пастернак я записалася на студії геронтології (себто науки про старість і старіння) при університеті МакМастер в Гамілтоні та отримала диплом адміністрації домів для старших.

Канадське суспільство, як і американське, зосереджене на зарібковій праці, воно помилково приймає поняття, що старша людина обов'язково немічна та некорисна. Люди бояться старіння, не хочуть про те і думати, бояться дому для старших і самих осіб старшого віку, щоб зв'язки з ними не нагадували їм про їхню старість. Людина не підготує себе до старости і тому вона приходить раптово та з великим ударом.

Чим більше вглибитися в науку геронтології, тим більше видно, який є загальний брак знання в цій ділянці і тим більше бачу потребу поширити свідомість про проблеми пов'язані із старінням.

В канадському та американському суспільстві геронтологія є в порівнянні дуже нова наука, а в нашому українському середовищі вона як окрема ділянка майже не існує. На терені Канади й Америки навіть немає наукових книжок на тему старіння писаних українською мовою, майже не маємо знавців в цій ділянці. А потреба цілий час зростає. Тому є конечним, на мою думку, заохотити молодь студіювати геронтологію, а також закликати наших лікарів, медсестер, соціологів, психологів та інших професіоналів ознайомитися з проблемами старіння.

Перед нами стоїть завдання збудувати нову структуру відношень між генераціями. Попередній стан т. зв. "геронтофілії", в якому старість була глибоко поважана й респектована, а молодість нею пригнічена, та теперішній стан т. зв. "геронтофобії", в якому старість є поборювана й переслідувана, а молодість є прославлена, повинні б бути згармонізовані та перетворені в новий стан, який американський науковець Фішер називає "Геронтофратрією", себто братерством генерацій, гармонізацією старости й молодости. Цей модель побудований на ідеалі суспільного середовища, в

якому вічні та глибокі різниці між старістю та молодістю є ясно вирізнені, прийняті та рівно й однаково респектовані.

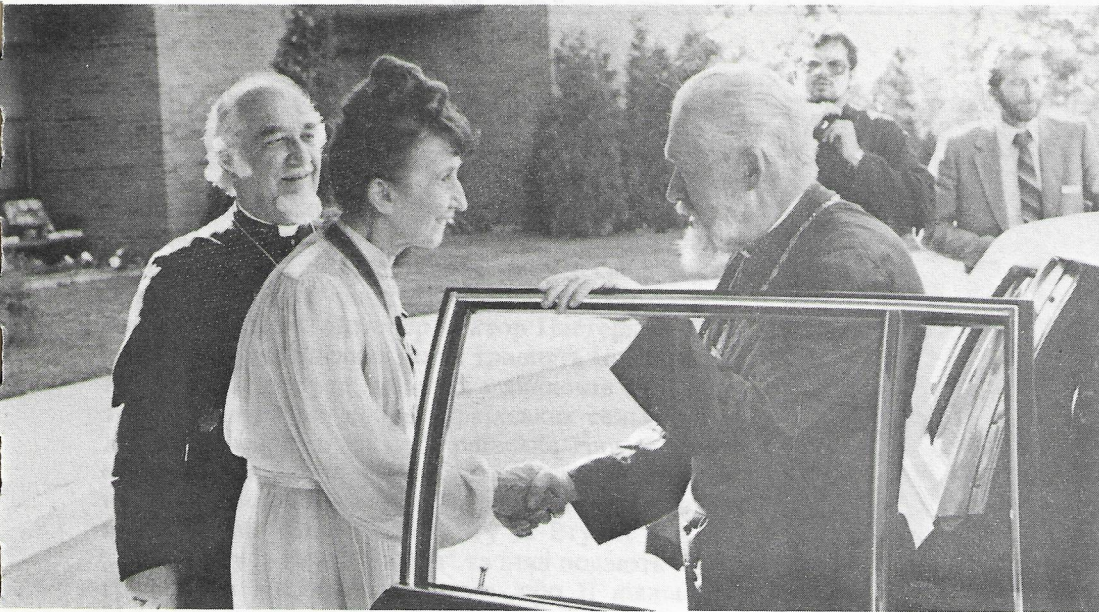
Щоб досягнути такий ідеал ми мусимо спільно, як громада, змінити наш погляд на старість та наше відношення до старших. Ми мусимо трактувати старших індивідуально, а не як однорідну групу. Потрібно збільшити автономію та незалежність старшої людини, та дати їй можливість вільного вибору у рішеннях про умови та стиль її життя.

Особливо в теперішніх часах, коли число старших осіб збільшується, є необхідним щоб всі ми застановлялися над старістю та знайомилися з її проблемами. Лише відповідною самопідготовкою нашого суспільного оточення, зможе кожний один з нас сподіватися щасливого та корисного старшого віку.

Тереня Тонкович

Єпископ І. Борецький та д-р Е. Пастернак вітають Кардинала Любачівського при вході до Пансіону ім. Івана Франка в Міссісага.

Їх Блаженство Кардинал Любачівський промовляє до мешканців, працівників та добровольців підчас урочистої гостини в Пансіоні.

Капелан о. протоієрей Ф. Легенюк промовляє від УПЦ.

ДОКТОР ЄВГЕНІЯ ПАСТЕРНАК — ЗАСЛУЖЕНА УКРАЇНЬСЬКА ДІЯЧКА

Недавно Арізонський університет у Туксані нагородив директорку Пансіонів імени Івана Франка в Торонті Євгенію Пастернак — почесним доктором за її віддану альтруїстичну суспільно-харитативну діяльність. Дотепер доктор Пастернак отримала, крім українських, яких тридцять міжнародних відзначень, нагород, медалей і дипломів за її жертвенну працю для добра українських сеньйорів — людей пенсійного віку. Українська громадськість має чим гордитися, та має добрий приклад для наслідування. Міжнародні довідники, на зразок — „Вгу із Вгу ін Американ Вимен“ або „Вгу із Вгу ін да Іст“, „Ворлд Вгу із Вгу ін Вимен“ та інші подають її біографію та докладніше пишуть про її діяльність. Назагал міжнародні словники дуже рідко пишуть про визначних українців чи українок, а тому одумівцям та членам всіх інших українських молодіжних організацій буде цікаво простудіювати такий довідковий словник, як наприклад, „Кенедіян Вгу із Вгу“ за 1987-ий рік, і визначити — скільки там подано заміток про українців, а скільки про людей інших (і яких?) національностей.

„Молода Україна“ вітає доктора Євгенію Пастернак з її успіхами і досягненнями та висловлює найкращі новорічні побажання і вдячність за її любов і піклування над старшими українськими громадянами! Нижче подаємо уривок статті за підписом Марії Пастернакової.

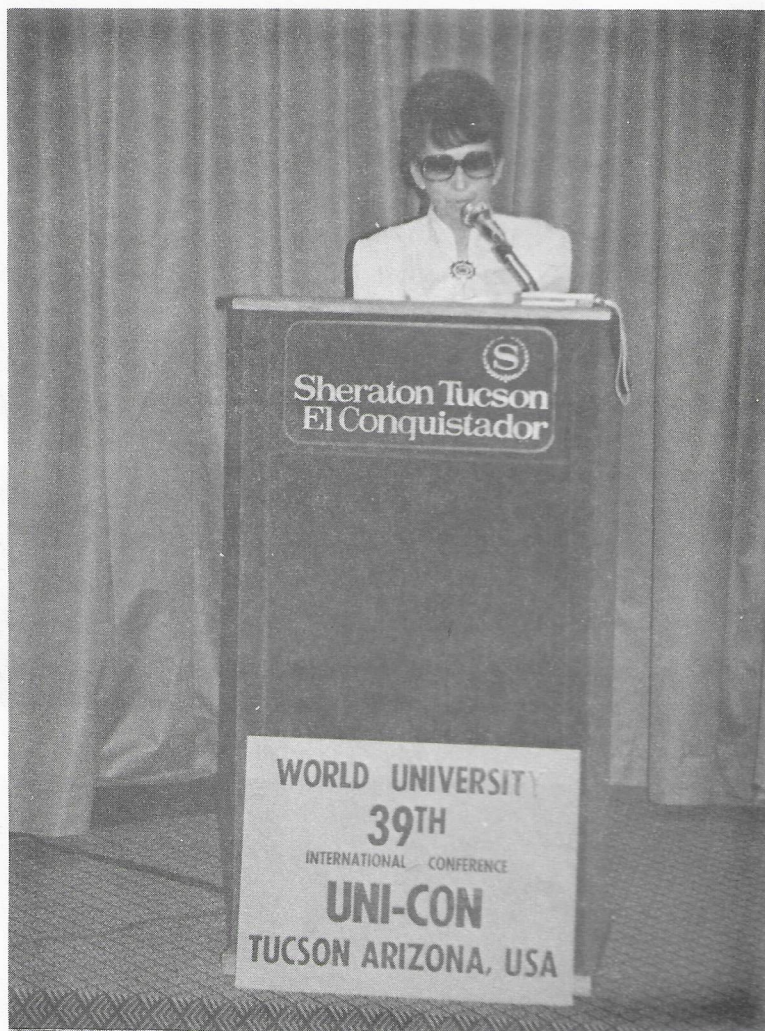
„Молода Україна“, січень, 1987

НОВІ ДОСЯГНЕННЯ ЄВГЕНІ ПАСТЕРНАК

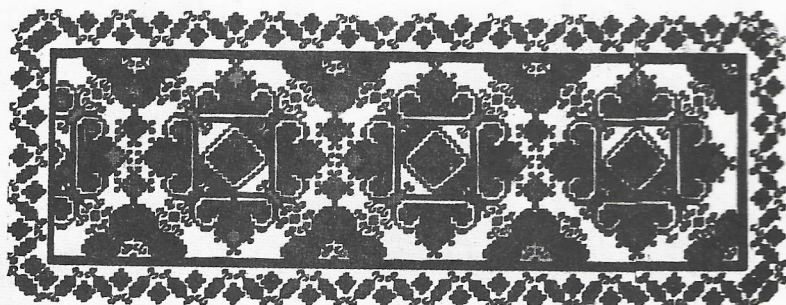
... Євгенія Пастернак здобула нові досягнення міжнародного значення. Бодай два з них заслуговують на окрему згадку. Восени 1986 р. пані Пастернак отримала почесний докторат Арізонського університету (Туксон) за свою працю в ділянці геронтології та опіки над старшими. А в січні цього року престижний міжнародний Біографічний Центр, з'осідком у Кембріджі, Англія, подав до відома про призначення Євгенії Пастернак заступником генерального директора цього Центру. В повідомленні сказано, що Є. Пастернак допомагатиме ген. директорові в плануванні щорічних міжнародних конференцій Центру, що відбуваються в різних містах світу, і втримуватиме зв'язки з провідними одиницями з наміром включати їхні біографії в довідника („Хто є хто“), що їх видає Центр і зв'язані з ним видавництва.

Немає сумніву, що це важливий пост і новопризначена заступниця ген. директора д-р Євгенія Пастернак подбає про те, щоб у різних довідниках було більше українських прізвищ, які на це заслуговують...

„Нові Дні“, квітень, 1987.

Д-р Є. Пастернак промовляє під час міжнародної конференції Світового Університету в Туксані, Арізоні; вересень, 1986.

АФІЗОНСЬКІ КРАЄВИДИ

Знімки з готелю "Шератон Ел Конкістадор", де відбулася 39-та народня конференція Світового Університету у вересні, 1986, підчас якої п-і Євгенія Пастернак була нагороджена почесним доктором.

д-р Е. Пастернак
/посередині/ з
мешканкою Пансіону,
п-і М. Бабяк, та
з працівницею Пан-
сіону, п-і К.Юрцан.

П-і А. Мудра, адміністратор Пан-
сіону при 767 Роял Йорк Ровд,
вручає д-р Пастернак китицю рож
від адміністрації та працівників
Пансіонів ім. Івана Франка.

На тлі свого портрету д-р Е. Пас-
тернак з маленьким Марчи́ком Тон-
ковичом, присутнім на імпрезі.